

Suuresta laulajasta melko suuri elämäkerta

Teksti: Matti Lehtonen

Torsten Brander: Suomen suurin tenori – Peter Lindroos. Suomen Beniamino Gigli –seura. 410 sivua, 2 cd-levyä.

Tenori **Peter Lindroos** oli suomalaiseksi harvinainen laulaja. Hän edusti näillä leveys- ja pituuspiireillä kovin epätyypillistä, italialaista äänityyppiä ja laulutapaa, jollaiset aina herättävät asiaan kuuluvasti huomiota ja ihailua.

On siis vähintäänkin kohtuullista, että myöhäisyyksyllä 2003 syksyllä traagisesti auto-onnettomuudessa kuolleesta Lindroosista laaditaan kattava elämäkerta. Tähän kohtaan totean silti sen kovasti ikävän seikan, että monet muut hienot laulajat, muut muusikot ja ennen kaikkea säveltäjät odottavat yhä samaa kunnianosoitusta – monelta osin varmaan turhaan. **Torsten Brander**, suomalainen tenorilaulun ihailija non plus ultra on tehnyt hirmuisen työn kootessaan kasaan Lindroosin elämäntapahtumat, hänen merkittävän uransa aina koulupojasta kansainvälisille lavoilta ja hamaan kohtalokkaaseen kolariin saakka.

Lopputuloksena on tiedolliselta anniltaan huikea mutta silti jotenkin tylsä teos. Lienee syytä selittää lähemmin.

Huikkea tietopohja

Aloitetaan ruusuista. Vain harva laulaja-elämäkerta pystyy tarjoamaan näin yksityiskohtaista, näin laveasti taustoitettua ja näin henkilökohtaisesti kerrottua tietoa kohteestaan. Jokaisesta sivusta huokuu, että Brander todella tunsii Lindroosin ja oli perillä tämän uran käänteistä.

Elämäkertakirjurin kohteena Lindroos on siinä mielessä ihanteellinen, että hän teki ylivoimaisesti suurimman osan uras-

taan ulkomailla, ennen kaikkea Kööpenhaminan kuninkaallisessa oopperassa mutta myös monissa suurissa eurooppalaisissa talloissa – lukekaa tarkempi selvitys Branderin kirjasta.

Tässä mielessä hän seuraa **Timo Mustakallion** jalanjälkiä – tämäkin jäi kotimaassa ansaitsemaansa mainetta vaille kun miltei kaikki suurimmat työt olivat avaran maailman turuilla ja toreilla.

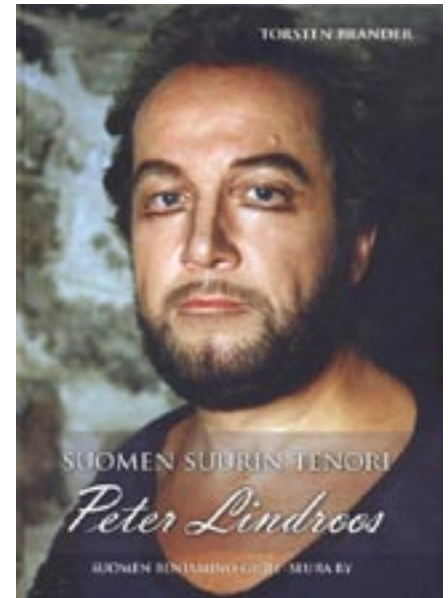
Branderin kokoamat Lindroosin roolija esiintymisluettelot ovat tarkkuudessaan ja kattavuudessaan vertaansa vailla. Ja vielä kiinnostavampaa on tulossa: kirjan yhteydessä on kaksi upeaa cd-levyä, jotka esittelevät tenorin uraa niiltäkin osin, jotka Suomessa julkaistuilta levyiltä ovat jääneet puuttumaan – esimerkiksi **Carl Nielsenin Saul ja David**, **Alexandr Borodinin Ruhtinas Igor** ja **Richard Wagnerin Lohengrin**.

Kukaan ei ole suurin

Sitten risut. Lindroos-elämäkerran otsikko on ”Suomen suurin tenori”, mikä jo paljastaa kaiken. Siinä ei ole mitään väärää, että kirjoittaja pitää päähenkilöään ”Suomen suurimpana”, mutta kirjan otsikkona se on hölmö, suorastaan lapsellinen.

On ihan totta, että Torsten Brander on kaivanut esiin lukuisia faktoja, jotka kuvaavat Lindroosin uran ainutkertaisuutta, mutta jos koko kirjan tavoitteeksi asetetaan jonkin henkilön suuruuden todistelu, minkä Brander valitettavasti tekee, mennään metsään. Ison uran tehneen oopperalaulajan ura ei voi olla pelkkää surffausta aallonharjalta toiselle.

Itsekin muistan kuulleen Lindroosia pariin kertaan pahoin tukkoisena, jos kohta ainakin yhtä usein fantastisessa äänessä.

Toisekseen Lindroos lauloi joskus äänensä ominaisuuksille ihan väärä rooleja, kuten **Verdin Otelloa**, jota Brander eritoten hehkuttaa. Jos nuori tenori 25-vuotiaana tarttuu italialaisen fakin raskaimpaan rooliin, se on sama kuin minä haastaisin **Robert Heleniuksen** nyrkkeilyotteluun – jotain irtopisteitä voisin saada mutta yhtä suurella todennäköisyydellä etsisin alaleukaani ympäri salia seuraavat viikot.

Lindroos oli äänensä italialaisesta kvalliteetista huolimatta sängen lyyrinen tenori, jonka parasta ohjelmistoa olivat Rodolfo, Alfredo, Mantovan herttua ja ehkä Don José – tietysti myös monet muut – kaikki isoja ja vaativia rooleja mutta silti lähtökohdittain lyyrisiä.

Brander on haalinut kokoon valtaisan joukon ihmisiä lausumaan ylistystä Lindroosille; siitä määrästä kolmanneskin riittäisi, jos ihmiset kertoisivat mielenkiintoisia anekdootteja ja jos mukana olisi jotakin analyttistä asia pelkän ylistyksen sijasta.

Lopultakin Torsten Branderin elämäkerta on jokaisen suomalaisista laulajista kiinnostuneen lukijan ehdotonta kirjahyllykamaa – nimenomaan luettuna.

Wagneriaanit 1992–2010

Voit tilata Wagneriaanin vanhoja numeroita Pekka Heikkilältä, puh 040-5507290, os. Haarniskatie 9 B 16, 00910 HELSINKI tai sähköpostitse pekkaheikkila@hotmail.com, hintaan 5/6,50 € (jäsenet/ei-jäsenet) + postitus. Juhlajulkaisu n:o 18 (sisältää CD:n) 8 €/ 10€. Viereiseltä sivulta näet, mitä numeroita on yhä jäljellä.

